

Dictamen núm. 5/2010, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de decret pel qual es regulen els criteris per calcular la capacitat econòmica a fi d'establir la participació econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions assistencials que formen part de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears i concretar les prestacions econòmiques del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD)

Dictamen núm. 5/2010, relatiu al Projecte de decret pel qual es regulen els criteris per calcular la capacitat econòmica a fi d'establir la participació econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions assistencials que formen part de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears i concretar les prestacions econòmiques del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD)

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra a, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent:

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 15 de març de 2010 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració relativa al Projecte de decret pel qual es regulen els criteris per calcular la capacitat econòmica a fi d'establir la participació econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions assistencials que formen part de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears i

concretar les prestacions econòmiques del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD).

Segon. El dia 16 de març s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la Caixa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe justificatiu de 4 de setembre de 2009 del director general d'Atenció a la Dependència
2. Esborrany del Projecte de decret pel qual es regulen els criteris per calcular la capacitat econòmica a fi d'establir la participació econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions assistencials que formen part de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears i concretar les prestacions econòmiques del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD).
3. Memòria econòmica de la secretària general de 10 de setembre de 2009, relativa a l'esborrany de decret.
4. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració de 23 de setembre de 2009, per la qual s'ordena iniciar el procediment d'elaboració del decret i es designa l'òrgan responsable de tramitar-lo.
5. Oficis de tramesa de l'esborrany d'avantprojecte de decret pel qual es regulen els criteris per calcular la capacitat econòmica a fi d'establir la participació econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions assistencials que formen part de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears i concretar les prestacions econòmiques del Sistema per a

l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD), a les secretaries generals de les conselleries del Govern de les Illes Balears, i justificants de recepció per part d'aquestes.

6. Suggeriments o observacions sobre l'avantprojecte de decret, presentades per:

- Conselleria d'Innovació, Justícia i Interior
- Conselleria de Comerç, Indústria i Energia
- Conselleria de Mobilitat i Medi Ambient
- Conselleria de Presidència
- Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques
- Consell Insular de Menorca

9. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració de 16 de novembre de 2009, per la qual se sotmet a l'audiència de les entitats interessades el Projecte de decret pel qual es regulen els criteris per calcular la capacitat econòmica a fi d'establir la participació econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions assistencials que formen part de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears i concretar les prestacions econòmiques del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD).

10. Notificacions fetes a les entitats interessades i els corresponents justificants de recepció.

11. Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració, de 16 de novembre de 2009, per la qual se sotmet a informació pública el Projecte de decret.

12. Sol·licitud d'inserció en el BOIB

13. Còpia de la pàgina del BOIB on apareix l'anunci d'informació pública

14. Sol·licitud de l'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona (IBD)

15. Informe d'impacte de gènere de l'Institut Balear de la Dona (IBD)
16. Informe del Servei Jurídic de la Conselleria d'Afers Socials, Immigració i Promoció.
17. Informe de la secretària general relatiu a l'elaboració del projecte de decret.
18. Projecte de decret pel qual es regulen els criteris per calcular la capacitat econòmica a fi d'establir la participació econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions assistencials que formen part de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears i concretar les prestacions econòmiques del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD)
19. Sol·licitud de dictamen al CES sobre el projecte de decret

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Àrea Social, reunida el 31 de març, elabora una proposta de dictamen que es elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 12 d'abril de 2010.

II. Contingut del Projecte de decret

El projecte que se sotmet a dictamen conté un preàmbul, 28 articles, 1 disposició addicional, 1 disposició transitòria i dues de finals.

I. La part expositiva explica quin és el marc normatiu que empara aquest Projecte de decret i destaca la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, en especial l'article 33, que preveu la participació de les persones beneficiàries en el finançament del serveis, segons els tipus i cost d'aquests i de la seva

capacitat econòmica. i l'Estatut d'autonomia, en especial l'article 30.15 que atorga a la Comunitat Autònoma la competència exclusiva en matèria d'acció i benestar social, així com la política d'atenció a les persones dependents.

També fa referència a l'Acord del Consell Territorial del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, sobre determinació de la capacitat econòmica de la persona beneficiària i sobre els criteris de participació d'aquests en les prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.

II. La part dispositiva apareix estructurada en vuit capítols, amb un total, com ja s'ha dit, de 28 articles:

1) L'article 1 disposa que l'objecte és regular, en l'àmbit territorial de les Illes Balears, els criteris per calcular la capacitat econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions derivades de la seva situació de dependència, a fi d'establir els criteris de participació econòmica (copagament) en el cost dels serveis i determinar la quantia individual de les prestacions econòmiques reconegudes del SAAD.

2) El Capítol I, capacitat econòmica de la persona beneficiària de les prestacions del SAAD, amb els articles 2 a 6, recull el càlcul de la capacitat econòmica, què s'entén per renda de la persona beneficiària i els criteris de participació econòmica de la persona beneficiària en les prestacions del SAAD.

2) El capítol II, indicadors de referència dels serveis assistencials de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears, amb un sol article, estableix que:

1. *Els costos dels serveis assistencials de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears es determinen a partir dels indicadors de referència per a cada servei.*
2. *Els indicadors de referència dels serveis assistencials de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears inclouen, si n'és el cas, els costos assistencials i els de manteniment i hotelers.*
3. *Anualment el conseller o consellera competent en matèria de dependència actualitzarà, mitjançant una resolució que es publicarà al Butlletí Oficial de les Illes Balears, els indicadors de referència dels serveis assistencials de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears. Aquesta actualització es farà d'acord amb els increments o disminucions reals dels costos dels serveis, per qualsevol motiu i degudament justificats i, en tot cas, amb la previsió de variació de l'índex de preus de consum (IPC).*
4. *També s'autoritza al conseller o consellera competent en matèria de dependència perquè fixi els indicadors de referència dels serveis que es creïn arran de les demandes socials.*

3) Capítol III, participació econòmica de les persones beneficiàries en els serveis del SAAD, abasta els articles 8 a 14 i estableix unes taules en les quals es barema la participació de les persones beneficiàries en els diferents serveis del SAAD, sempre amb uns percentatges mínims i uns de màxims. També regula la suspensió dels serveis i de les prestacions econòmiques i determina, en l'article 14, que:

1. *L'absència temporal del domicili suspèn el servei de teleassistència i d'ajuda a domicili pel temps que duri aquella. L'absència superior a sis mesos causa l'extinció del servei.*

2. *El servei de centre de dia o de nit se suspendrà temporalment per l'ingrés de la persona beneficiària en institucions sanitàries o socials amb caràcter temporal.*
3. *El servei d'atenció residencial permanent es suspendrà temporalment per l'ingrés de la persona beneficiària en institucions sanitàries o per convivència familiar.*
4. *Les prestacions econòmiques es suspendran per l'ingrés de la persona dependent en un centre hospitalari, una vegada transcorregut un mes des de l'ingrés i fins a la data de l'alta hospitalària, llevat que concorri una causa d'extinció.*

4) Capítol IV, prestacions econòmiques del SAAD, articles 15 a 28, regula les següents classes de prestacions econòmiques, les quals es regulen en tres seccions d'aquest capítol:

- a) Vinculada al servei, que s'ha de reconèixer, en els termes que s'estableixen, únicament quan no sigui possible l'accés a un servei públic o concertat d'atenció i cura.
- b) Per a cures en l'entorn familiar i el suport a cuidadors no professionals, que s'ha de reconèixer quan es compleixen les condicions establertes.
- c) D'assistència personal.

L'article 16 regula l'accés a les prestacions, que es fa a partir de les resolucions de programa individual d'atenció (PIA). I, a partir de l'article 17, es dedica a la determinació de la quantia de les prestacions, deduccions aplicables i al reintegrament de les quanties indegudament percebudes.

L'article 20 obre la secció primera, dedicada a la prestació econòmica vinculada al servei, on regula el concepte, els beneficiaris i el reconeixement. La secció segona (articles 23 a 25) regula la prestació econòmica per a atencions

en l'entorn familiar i suport a cuidadors no professionals, i la secció tercera (articles 26 a 28), la prestació econòmica d'assistència personal.

III. Pel que fa a la part final, com ja s'ha dit, aquesta consta d'una disposició addicional, una altra de transitòria i dues de finals.

La disposició addicional disposa que l'indicador públic de renda de efectes múltiples (IPREM) anual per a l'any 2010 és de 6.390,13 euros. Aquesta quantia s'actualitza anualment a la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat.

La disposició transitòria regula la situació de les persones beneficiàries que, a l'entrada en vigor d'aquest decret, ja gaudeixen de prestacions o serveis del SAAD.

La disposició final primera estableix que la norma entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el Butlletí Oficial de les Illes Balears i la disposició final segona faculta el conseller o consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració per desplegar aquest Decret.

III. Observacions generals

Primera. Aquest CES, en el dictamen 18/2008, relatiu a l'Avantprojecte de Llei de Serveis Socials, va considerar que la regulació sobre el sistema de serveis socials de les Illes Balears *és cabdal per a la població* i, en aquest sentit, va valorar molt positivament la iniciativa, atès que la Llei aleshores vigent sobre la matèria datava de 1987 i considerava que passats més de 20 anys, l'estructura

demogràfica de Balears, les necessitats socials de la població i el concepte de la gestió pública havien variat i evolucionat notòriament.

Així mateix, el dictamen del CES d'Espanya núm. 3/2006, relatiu a l'Avantprojecte de Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, va valorar que la creació del Sistema d'Atenció a la Dependència representava un avanç fonamental en el procés de modernització del sistema espanyol de protecció social, que respon així, a una necessitat cada vegada més palpable en la nostra societat. També considerava que la configuració d'atenció a la dependència com un dret subjectiu de caràcter universal el confereix un substrat normatiu superior, essent aquest un dels seus principals elements diferenciadors respecte a la protecció que s'ha anat prestant fins ara de manera fragmentària amb diferents instruments, dispositius i prestacions públiques, especialment des dels Serveis Socials. El caràcter integral del Sistema d'Atenció a la Dependència afavoreix la resposta més adequada davant aquestes situacions, motiu pel qual s'ha de veure reforçat amb la necessària coordinació de serveis en tots els nivells, en especial, entre els diferents nivells de l'Administració.

Segona. Consideram la importància d'entendre quina és la situació de les persones dependents en relació amb el total de la població i, per això, passarem a fer una referència a les dades que consten a la Memòria del CES 2008 en relació a la situació de dependència a les Illes Balears:

“El progressiu reconeixement social de les situacions derivades dels problemes de dependència i de la manca d'autonomia personal va desembocar en l'aprovació de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, anomenada de promoció

de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència (LAPAD).

La principal característica de la LAPAD és que reconeix el dret subjectiu de les persones en situació de dependència a rebre les prestacions necessàries per a la promoció de la seva autonomia personal o a ser ateses de la seva dependència.

La segona característica bàsica és la creació d'un nou sistema que ha de coordinar i regular les prestacions i la cooperació entre administracions i entre els serveis sanitaris i socials. Es tracta del Sistema per a l'Autonomia i l'Atenció a la Dependència (SAAD).

Segons l'enquesta de discapacitat, autonomia i dependència (EDAD 2008), la taxa de discapacitat a Espanya és del 8,5%, la qual cosa representa un descens de mig punt percentual en relació amb l'enquesta anterior (EDDES) del 1999. A les Illes Balears la taxa és lleugerament inferior a la taxa espanyola i se situa en el 7,10%. En xifres absolutes, parlem de 3.847.900 persones amb discapacitat en el conjunt de l'Estat espanyol i de 76.172 per a les Illes Balears. El col·lectiu amb discapacitat més nombrós és el format per les persones més grans de 65 anys, que a les Illes Balears són un total de 39.829. En pràcticament deu anys el nombre de persones grans amb discapacitat a les Illes Balears ha augmentat un 34%. Això no obstant, convé tenir en compte que no totes les persones grans amb discapacitat es troben en situació de dependència. A les Illes Balears, la població de persones més grans de 65 anys amb dependència arribaria el 2008 a les 23.994 la qual cosa significa un augment del 17,66% en xifres absolutes en relació amb el 1999.

Es desprèn una tendència a l'alentiment en el percentatge de dependència entre la població de persones més grans de 65 anys. Les causes hauríem de cercar-les en:

- a) L'augment de la població total (la taxa de dependència ha passat de 2,48 a 2,24 en pràcticament 10 anys).
- b) L'augment de la població de persones grans es mou en unes xifres consolidades, ja que la taxa d'envelliment segueix un creixement constant però sostingut perquè no es veu influït per una alta mortalitat ni per la immigració, factors aquests que, com és sabut, juntament amb la taxa de fecunditat, determinen l'envelliment o el rejuveniment d'una població.
- c) L'increment del nombre de persones grans dependents és del 17,66% en relació amb el 1999; es pot parlar que no hi ha un augment gaire significatiu de la necessitat d'ajuda en les activitats per a la vida diària, i això tot i haver-hi més persones més grans de 65 anys. En conseqüència, s'observa un retard en l'aparició de la dependència.

Pel que fa als familiars curadors, segons l'Informe del 2007, la xifra global de familiars curadors de persones grans a partir d'alguns indicadors internacionals i d'altres d'elaborats per a aquest informe no és preocupant pel que fa al potencial d'ajuda familiar: hi ha prou familiars per tenir cura de la gent gran.

La dificultat pot venir perquè cada vegada és menys nombrosa la població de dones curadores més grans de 65 anys i perquè hi ha més poca disponibilitat familiar per atendre les persones grans a causa de les noves tipologies familiars, de les exigències del mercat de treball, de la dispersió geogràfica dels familiars

propers, dels costos econòmics associats a l'atenció a la dependència severa i absoluta tant funcional com per deteriorament cognitiu, etc.

Per això, és important plantejar tres camins de suport als familiars curadors mitjançant:

- Serveis de proximitat vinculats a la comunitat, com l'ajuda a domicili i, sobretot, els centres de dia.
- Programes de suport psicosocial amb línies de formació, suport emocional i seguiment comunitari dels casos en els quals l'atenció familiar presenta més risc.
- Les prestacions econòmiques per cures en l'entorn familiar, amb la derivada de la possibilitat d'alta a la Seguretat Social mitjançant un conveni especial per a curadors no professionals.

A mesura que la implantació de la Llei arribi als graus i als nivells de menor dependència, serà ineludible concertar i potenciar les accions que actualment duen a terme el Govern, els consells insulars, els ajuntaments i les associacions. Al llarg del 2008, el focus ha estat dirigit als casos més delicats, els dels graus II i, sobretot, III.

Tercera. Pel que fa al desplegament del SAAD a les Illes Balears, la Memòria del CES 2008, fa les següents aportacions:

“La LAPAD es desenvoluparà progressivament fins a l'any 2014 seguint un ordre descendent de grau i nivell, que s'inicia amb l'atenció dels casos més greus (GIII i N2) i acabarà amb l'assistència dels casos més lleugers (GI N1). Durant el 2007, any d'implantació de la Llei, s'atengueren els casos de gran

dependència de grau III nivells 2 i 1. Al llarg dels anys 2008 i 2009, s'incorporen les dependències severes, que corresponen als graus II nivells 2, i durant els anys 2009 i 2010, el mateix grau II però nivell 1. En la darrera fase, correspondrà atendre la dependència moderada. Així, el grau I nivell 2 serà atès els anys 2011 i 2012, i el nivell 1, els anys 2013 i 2014. Es preveu avaluar l'aplicació de la Llei l'any 2010.

Pel que fa a les característiques d'insularitat i de capitalitat pròpies de les Illes Balears, aquestes creen una legislació a les Illes Balears que ha de procurar distribuir la titularitat de les competències i de les transferències de gestió entre els distints ens institucionals: govern autonòmic, consells insulars, mancomunitats i ajuntaments.

Aquesta especificitat fa que el seguiment de les competències respectives, la gestió de les dades produïdes i el traspàs d'informació, aspecte fonamental per a les transferències de recursos públics, sigui una tasca delicada i sotmesa a un equilibri de forces no sempre estable.

Durant l'any 2008, el desplegament de la Llei s'ha dut a terme bàsicament des de la Direcció General de Dependència de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració del Govern de les Illes Balears.

Hi ha hagut converses i reunions multilaterals amb el Govern de l'Estat i amb els consells insulars i els municipis, tant per temes de finançament i gestió com per ordenar el traspàs de competències als consells insulars i als ajuntaments, associat aquest traspàs a diversos moments del procés d'execució dels serveis i les prestacions per a la dependència.

Durant l'any 2008, no s'ha transferit cap paquet important de competències o de personal als ens municipals o supramunicipals. Ara bé, l'any 2009 es va provar la Llei de Serveis Socials, amb la qual s'ha renovat la legislació marc autonòmica i s'ha derogada la Llei del 1987, ja desfasada, per integrant-hi els components que marca la Llei 39/2006 (LAPAD), considerant els aspectes de relacions, obligacions i competències respectives de les diverses institucions implicades en el desplegament de la Llei 39/2006 a tot el territori.

Quarta. Pel que fa a les dades econòmiques vinculades al desplegament de la Llei 39/2006, la Memòria del CES recull que les despeses arriben a un total de 77.471.829,10 euros. Amb la suma de les despeses generals, s'arriba a 80.790.829 euros. Els ingressos, en canvi pugen a 17.507.484,30 euros, de manera que el balanç és de 63.283.344,80.

“Amb més detall, els conceptes imputables a despeses tenen quatre capítols: prestacions de la Llei, ajudes econòmiques per facilitar l'autonomia personal (tal com recull la disposició addicional tercera per a les comunitats autònomes), despeses generals i altres despeses. L'apartat més elevat fa referència a les despeses derivades de les prestacions de la Llei de dependència, que arriba als 68.257.288,64 euros i significa percentualment el 88,11% de les despeses de dependència, excloses les generals; aquestes, amb 3.319.000 euros, són el 4,11% del total de despeses. Dins l'apartat d'altres despeses s'hi inclouen les relatives al suport a la valoració i a la gestió, així com les despeses d'inversió. És important considerar l'esforç fet en temes de gestió i de suport perquè, com recull el seguiment mensual de les sol·licituds i les valoracions, s'ha aconseguit invertir la tendència del 2007, que mostrava un volum de sol·licituds més elevat que el de valoracions, per la qual cosa la cadena

administrativa per obtenir la prestació sempre havia de dur retard perquè el sistema no absorbia les sol·licituds que entraven.

La despesa de més quantia (un 68,88%) és la referida a les prestacions per a centres residencials, amb 2.366 places. La xifra en euros arriba als 47.020.590,56, amb una relació gairebé d'1 a 2 entre la despesa per a gent gran i la despesa per a discapacitats. El quocient de cost per plaça se situa, en aquest darrer col·lectiu, en els 23.810 euros a l'any, mentre que en el cas de les places residencials per a gent gran el cost any és de 18.230 euros.

Pel que fa als centres de dia, destaca l'esforç pressupostari, si bé cal reconèixer-lo encara insuficient. La despesa arriba als 8.160.985,25 euros, pràcticament el 12%. La plaça té un cost de 7.563 euros a l'any, atesos els 1.079 usuaris.

Aquesta dedicació a l'actuació més propera a l'entorn creix també per l'assignació de la partida de prestació econòmica per a cures dins l'entorn familiar, amb un total d'11.335.059,57 euros, que arriben al 16,61% del total de despesa en prestacions.

Les dades anteriors confirmen una modificació de la tendència dominant, pràcticament fins al 2007, i observem una tendència incipient a canviar el model d'atenció a les persones dependents per fer-lo més sostenible econòmicament i socialment. En aquest sentit, cal considerar amb certa preocupació, i per això encara convé treballar-hi molt més, l'escassetat de centres de dia i nit, i la presència gairebé testimonial, o residual segons es miri, de les despeses per a programes de prevenció i autonomia personal. És necessari treballar més entre les institucions i les entitats del tercer sector. En concret, només l'Institut Mallorquí d'Affers Socials, (IMAS) els ajuntaments que

hi col·laboren i algunes de les associacions d'afectats implanten programes preventius al territori; en el cas de l'IMAS d'ençà el 1994.

IV. Observacions particulars

En aquesta part del dictamen, començarem per unes consideracions referents al procediment d'elaboració de la norma, per continuar amb el preàmbul i, finalment, unes breus observacions relatives a l'articulat mateix del Projecte de decret.

Primera. El procediment que s'ha dut a terme respecta les prescripcions legals sobre elaboració normativa de la Llei 4/2001, del Govern de les Illes Balears. No obstant això ens crida l'atenció, d'una banda, la memòria econòmica i de l'altra, el tràmit d'audiència.

Pel que fa a la memòria econòmica, i en el mateix sentit del dictamen 5/2010, aquesta conclou que *la regulació dels criteris per calcular la capacitat econòmica a fi d'establir la participació econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions assistencials que formen part de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears i concretar les prestacions econòmiques del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD), no suposa noves despeses imputables a l'estat de despeses dels pressuposts de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i, per tant, no és necessari l'estudi econòmic previst en l'article 42.1 de la Llei 4/2001, atès que l'aplicació de la disposició proposada no té, directament, cap implicació financera.*

Entenem que, certament, la regulació d'aquesta norma no suposa noves despeses, però l'aplicació de la norma, en canvi, sí, ja que a partir d'aquest

Decret es derivarà la concreció de prestacions econòmiques cap a les persones dependents. Tot això sense perjudici de considerar com a necessàries aquestes despeses destinades a millorar la qualitat de vida de les persones dependents.

Recomanem, per tant, una major diligència i rigorositat a l'hora d'elaborar les memòries econòmiques, que no les converteixin en simples documents formals sense contingut material.

D'altra banda, pel que fa al tràmit d'audiència, crida l'atenció que només s'hagi tramés l'esborrany de la norma a les administracions públiques i a les entitats representatives dels interessos de les entitats locals, quan és una norma que, malgrat regula un procediment, afecta de manera directa els interessos de la ciutadania. Som conscients que les associacions, els col·legis professionals i altres interessats poden participar i presentar al·legacions des del moment que la norma s'ha exposat al públic via BOIB. Ara bé, el grau de difusió no és el mateix que amb una tramesa directa.

Segona. En relació amb el preàmbul, considerem que compleix amb el seu objecte, atès que fa una referència al marc competencial del qual deriva el Projecte de decret i a la seva raó de ser, i fonamenta adequadament la seva existència en compliment del mandat de la Llei 39/2006 i de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. No obstant això, s'ha d'incloure una referència a la consulta feta a aquest CES i el dictamen que s'emet.

Tercera. Abans d'entrar en les observacions relatives a aspectes concrets de l'articulat, volem fer una consideració d'abast general que afecta el sentit de tot el decret. Aquesta norma regula la participació econòmica dels usuaris de

diversos serveis en el cost d'aquests. Doncs bé, consideram que si bé estem d'acord en que s'apliqui aquest règim de participació en els serveis de manutenció i allotjament, consideram que els serveis de professionals o d'assistència haurien de ser coberts íntegrament amb recursos públics quan es prestin a persones amb rendes baixes i que la tendència hauria de ser cap a la cobertura universal.

Quarta. Pel que fa a l'articulat, volem fer les consideracions següents:

1) L'article 3.4 disposa que

Sobre les rendes derivades de les assegurances privades de dependència, a les quals es refereix l'article 51.5 de la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost de la renda sobre les persones físiques i de modificació parcial de les lleis dels impostos sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni, cal atènyer-se a la regulació fiscal estatal o autonòmica sobre la matèria.

Consideram que atès que ens trobam davant un Projecte de decret que s'ha d'aplicar en les Illes Balears, seria convenient fer una remissió menys genèrica a la regulació aplicable, sigui aquesta estatal o autonòmica.

2) L'article 9 regula la participació econòmica en el servei d'atenció residencial i estableix una taula en la qual, i en funció de la capacitat econòmica, es delimita el percentatge de participació, entre el 80 i el 90 per cent.

L'Acord sobre la determinació de la capacitat econòmica del beneficiari i sobre els criteris de participació d'aquest en les prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD), publicat en el Butlletí Oficial

de l'Estat de 17 de desembre de 2008, estableix que aquests percentatges de participació en el cas d'atenció residencial estaran compresos entre el 70 i el 90 per cent de la prestació.

També disposa que les comunitats autònomes poden regular condicions més avantatjoses. I no sembla que incrementar la participació mínima al 80 per cent sigui més avantatjosa.

3) L'article 12 disposa la participació econòmica en el servei d'ajuda a domicili, i fixa uns percentatges entre el 10,01% i el 65%. Estableix que per a 5 vegades l'IPREM la persona beneficiària aportarà el 65,01% del cost del servei, mentre que a partir d'aquesta quantitat de renda, és a dir, més de 5 vegades l'IPREM, la participació serà del 65%. Entenem que per coherència, s'hauria de corregir la participació corresponent a 5 vegades l'IPREM i establir-la com a màxim en el 65%.

L'article 13, relatiu a la participació econòmica en el servei de teleassistència està redactat en els mateixos termes, motiu pel qual entenem que també s'ha de modificar en els termes de l'apartat anterior.

4) L'article 14.1 disposa que

L'absència temporal del domicili suspèn el servei de teleassistència i d'ajuda a domicili pel temps que duri aquella. L'absència superior a sis mesos causa l'extinció del servei.

En relació a l'extinció del servei, suggerim que la conselleria es plantegi un mecanisme de recuperació dels serveis més àgil que la sol·licitud inicial. Es

tracta, al cap i a la fi, de millorar la qualitat de vida de persones que formen part, en molts de casos, de col·lectius vulnerables.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es regulen els criteris per calcular la capacitat econòmica a fi d'establir la participació econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions assistencials que formen part de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència de les Illes Balears i concretar les prestacions econòmiques del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD), i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president

Àngels Bellinfante Torres
Suplent

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 12 d'abril de 2010